

Effect op u 2011

Hier vindt u per doelgroep wat het "effect op u" is van de kabinetsplannen voor 2012. Deze informatie is afkomstig uit de rijksbegroting 2012, de Miljoenennota 2012 en het Belastingplan 2012.

Inhoud

1.	Iedereen in Nederland	pagina 2
2.	Automobilisten	pagina 14
3.	OV-reizigers	pagina 15
4.	Boeren en tuinders	pagina 16
5.	Chronisch zieken en mensen met een beperking	pagina 18
6.	Gezinnen	pagina 19
7.	Jongeren	pagina 21
8.	Leraren	pagina 23
9.	Ondernemers	pagina 24
10.	Ouderen	pagina 28
11.	Verpleegkundigen en artsen	pagina 30
12.	Werkzoekenden	pagina 31
13.	Mensen met een laag inkomen	pagina 32
14.	Woningzoekenden	pagina 34
15.	Huurders	pagina 35

Iedereen in Nederland

1. Gezondheidszorg

1. Veranderingen in het basispakket met ingang van 1 januari 2012:

Stoppen met roken programma

Het "Stoppen met roken" programma verdwijnt uit het basispakket. Dat betekent dat de kosten van ondersteunende geneesmiddelen niet meer worden vergoed uit het basispakket.

Maagzuurremmers

Maagzuurremmers voor kortdurend gebruik, in tablet- of capsulevorm, worden uit het basispakket geschrapt. Mensen moeten deze vanaf 2012 zelf betalen. Ook als deze middelen voorgeschreven zijn door een arts. Er zijn uitzonderingen: maagzuurremmers voor chronisch gebruik (langer dan 6 maanden) die voorgeschreven zijn door een arts of maagzuurremmers in injectievorm blijven in het basispakket.

Dieetadvisering

In het basispakket van de Zorgverzekeringswet worden nu maximaal 4 uren dieetadvies op jaarbasis vergoed. Met ingang van 2012 wordt die vergoeding geschrapt. Dieetadvies komt dan voor eigen rekening of voor rekening van de aanvullende verzekering. Voor mensen die lijden aan COPD, diabetes of die een vasculair risico hebben, geldt een uitzondering.

Fysiotherapie

Het aantal behandelingen dat verzekerden van 18 jaar en ouder zelf moeten betalen, gaat omhoog van 12 naar 20. Een aantal aandoeningen van de 'chronische lijst' wordt met ingang van 1 januari 2012 niet langer vergoed.

Curatieve Geestelijke GezondheidsZorg (GGZ)

De eigen bijdrage voor een bezoek aan een psycholoog wordt vanaf 1 januari 2012 20 euro per consult (was 10 euro). Maximaal 5 consulten worden vergoed (tot 2012 8). Voor meer complexe psychische zorg, de tweedelijns-ggz, moet vanaf 2012 een eigen bijdrage per kalenderjaar worden betaald: 100 euro voor behandelingen tot 100 minuten en 200 euro voor behandelingen vanaf 100 minuten. Voor verblijf in een psychiatrisch ziekenhuis wordt vanaf de tweede maand 145 euro per maand in rekening gebracht.

Aanpassingsstoornis uit het basispakket

De behandeling van aanpassingsstoornissen (psychische stress bij belangrijke gebeurtenissen) gaat uit het basispakket.

2. Zorgtoeslag

Het kabinet verlaagt via een stapsgewijze verhoging van de normpercentages in vier jaar tijd de zorgtoeslag. Het normpercentage is het percentage van het inkomen dat een huishouden zelf aan zorg moet betalen. Dit is een maatregel die alle gebruikers van de zorgtoeslag betreft. Om de gevolgen voor de lagere inkomens zo beperkt mogelijk te houden, wordt verder het afbouwpercentage jaarlijks verhoogd. Dit betekent dat hogere inkomensgroepen bovenop de korting die voor iedereen geldt minder recht op zorgtoeslag krijgen.

2. Producten en diensten

1. Meer frequenties voor mobiel internet

Om ruimte te geven aan de snelle groei van mobiel internet worden in het voorjaar van 2012 nieuwe vergunningen voor mobiele communicatie uitgegeven (800, 900 en 1800 MHz).

2. Meer aanvragen van overheidsdocumenten digitaal

Het aanvragen van een vergunning of het ontvangen van een beschikking of ander officieel overheidsdocument zal vanaf 2012 steeds meer langs digitale weg verlopen. De Berichtenbox op www.mijnoverheid.nl is de persoonlijke, beveiligde postbus voor berichten van de overheid. De Berichtenbox is het elektronische alternatief voor de huidige papieren post. Uiteraard blijft persoonlijk contact met de overheid altijd mogelijk.

3. Paspoort blijft langer geldig

De paspoortwet wordt vanaf 2012 gewijzigd: daarmee wordt de geldigheid van het paspoort verlengd van vijf naar tien jaar. Ook wordt het opnemen van vingerafdrukken bij het aanvragen van een identiteitskaart beëindigd.

4. Nieuw tariefssysteem straattaxi's

Vanaf april 2012 geldt voor alle straattaxi's een nieuw tariefssysteem. De ritprijs wordt dan bepaald door de afgelegde afstand en de tijdsduur van de taxirit. Nu is alleen de afgelegde afstand van invloed op de prijs. Elke klant krijgt voortaan standaard een bonnetje na de rit.

3. Werk en inkomen

1. Vitaliteitssparen vervangt spaarloon- en levensloopregeling

De spaarloonregeling en de levensloopregeling gaan op in de nieuwe regeling vitaliteitssparen. Vitaliteitssparen stelt deelnemers in staat fiscaal voordelig te sparen en is toegankelijk voor werknemers en ondernemers (waaronder zzp-ers). Het tegoed mag vrij besteed worden en er geldt geen opnamebeperking. De stortingen in vitaliteitssparen zijn fiscaal aftrekbaar en er wordt pas belasting geheven bij opname van het tegoed. Het maximale fiscaal gefaciliteerd op te bouwen vermogen bedraagt in totaal 20.000 euro. Er geldt een jaarlijks aftrekbare maximuminleg van 5.000 euro.

2. Ontwikkeling koopkracht

Iedereen gaat in 2012 iets merken van de bezuinigingen. Het kabinet probeert de lasten wel zo evenwichtig mogelijk te verdelen over de verschillende groepen.

Daarom zijn de bezuinigingen in de kinderopvang aangepast ten opzichte van de oorspronkelijke plannen in het regeerakkoord. De maximum uurprijs gaat niet omlaag, maar er komen maatregelen die de lasten evenwichtiger over inkomensgroepen verdelen. Verder gaat er in 2012 geld van het budget voor kinderbijslag naar het budget voor het kindgebonden budget. Dit houdt de inkomensondersteuning aan gezinnen met lage of modale inkomens beter op peil.

Ook verlaagt het kabinet de lasten voor de lagere en middeninkomens en verschuift een deel van de (premie)last naar hoge inkomens. Bijzondere aandacht is er voor de positie van werkende ouders met kinderen: de combinatiekorting die fiscale ondersteuning biedt aan minst verdienende partners en alleenstaande ouders, gaat omhoog. Deze maatregel compenseert voor een deel de effecten van bezuinigingen op de kinderopvang. De koopkracht van ouderen wordt ondersteund door een beperkte verhoging van de ouderenkorting.

3. Verhogen pensioenleeftijd

De toename van het aantal 65-plussers en de krimp van de beroepsbevolking, maakt langer doorwerken noodzakelijk. Daarom gaat de pensioenleeftijd in 2020 omhoog naar 66 jaar en worden de fiscale faciliteiten voor het opbouwen van aanvullend pensioen beperkt. Met het pensioenakkoord stijgt de pensioenleeftijd in 2025 naar 67 jaar en blijft deze verder meegroeien met de levensverwachting. De aanpassing van de fiscale faciliteiten wordt dan anders ingericht.

4. Pensioen

Nieuwe renteregeling voor heffing en vergoeding rente bij belastingaanslagen

Er komt een nieuwe renteregeling voor het heffen en vergoeden van rente bij belastingaanslagen. Hierdoor hebben 8 miljoen van de 10 miljoen belastingplichtigen in de inkomstenbelasting niet langer te maken met rente.

5. Aanpak misbruik en oneigenlijk gebruik van toeslagen

Misbruik en oneigenlijk gebruik van toeslagen wordt stevig aangepakt. De boetebedragen worden dan ook flink verhoogd.

6. Eén bankrekeningnummer om misbruik bij belastingteruggaaf te voorkomen

De kans op misbruik van een rekeningnummer door iemand die geen recht heeft op een belastingteruggaaf of toeslag moet zo klein mogelijk zijn. Daarom wordt voorgesteld om voor alle betalingen door de Belastingdienst (omzetbelasting uitgezonderd) één bankrekeningnummer te gebruiken.

4. Veiligheid

1. Mes in bureaucratie levert politie extra mankracht

Er wordt gesnoeid in overbodige administratieve rompslomp bij de politie. Agenten kunnen hierdoor straks meer tijd besteden aan het echte politiewerk. Agenten hoeven straks bijvoorbeeld geen rittenadministratie meer bij te houden en eenvoudige misdrijven worden versneld afgedaan. De administratieve lasten van politieagenten worden deze kabinetsperiode met 25 procent verlaagd. In 2012 worden de eerste 5 procent al gehaald. Het aantal uren dat de agenten méér op straat kunnen surveilleren bedraagt het equivalent van 1000 fte's. Dit loopt de komende jaren op tot het equivalent van 5000 fte's in 2014.

2. Aanpak overlast en criminaliteit rond coffeeshops

Coffeeshops worden in 2012 besloten clubs, die enkel nog toegankelijk zijn voor meerderjarige inwoners van Nederland, op vertoon van een clubpas en een geldig identiteitsbewijs. Hiermee wordt een streep gezet door het 'open-deur-beleid', dat nogal eens leidde tot overlast en criminaliteit rond de coffeeshops.

3. Versterking positie slachtoffers

De positie van slachtoffers wordt in 2012 verder versterkt. Niet alleen treedt de uitbreiding van het spreekrecht van slachtoffers in werking. Het Openbaar Ministerie krijgt straks ook de mogelijkheid om al tijdens opsporingsonderzoek beslag te leggen op geld en goederen van criminelen, zodat die geen kans krijgen om het geld weg te sluisen. Als de rechter beslist dat een dader het slachtoffer een schadevergoeding moet betalen, krijgt het slachtoffer het geld uitgekeerd uit het beslag.

4. Betere hulp voor slachtoffers door Slachtofferloketten

In 2012 wordt het landelijk netwerk van Slachtofferloketten gerealiseerd. In het Slachtofferloket werken politie Openbaar Ministerie en Slachtofferhulp Nederland nauw samen om slachtoffers zo goed mogelijk te helpen. Zij kunnen er met al hun vragen terecht; bijvoorbeeld over het verloop en de afhandeling van hun aangifte, over mogelijkheden voor schadevergoeding of over emotionele hulp.

5. Slagvaardiger rechtspraak door nieuwe gerechtelijke kaart

In 2012 treedt naar verwachting de Wet herziening gerechtelijke kaart in werking. Het aantal gerechtshoven, rechtbanken neemt daardoor af. Grotere parketten en gerechten kunnen meer specialistische

deskundigheid opbouwen, en hebben betere mogelijkheden om de behandeling van zaken te realiseren. Dat leidt tot een betere, efficiëntere rechtspraak.

6. Snellere afhandeling strafzaken door Night Courts

Volgend jaar gaan de zogeheten Night Courts van start. Daarin zijn officieren van justitie zeven dagen in de week 16 uur per dag beschikbaar om eenvoudige strafzaken versneld af te handelen. Deze en andere maatregelen om werkprocessen bij OM en politie te versnellen, leiden ertoe dat eind 2014 twee derde van deze zaken binnen één maand is afgehandeld. Nu is dat nog acht á negen maanden.

7. Criminele jeugdbendes van de straat

Onderzoek heeft uitgewezen uit dat circa driekwart van de jeugdcriminaliteit in Nederland wordt gepleegd vanuit een jeugdgroep. Criminele jeugdbendes worden stevig aangepakt. Met de politie en het Openbaar Ministerie is afgesproken dat alle 89 criminele jeugdbendes die eind 2010 in beeld zijn gebracht, binnen twee jaar van de straat zijn.

8. Landelijk alarmnummer voor dierenmishandeling

Om dierenmishandeling en –verwaarlozing aan te pakken gaat nog dit najaar het landelijke alarmnummer 1-4-4 ('Red een dier') van start. Ook komen er deze kabinetsperiode 500 animal cops bij de politie. De eerste animal cops worden nu al opgeleid.

5. Milieu en leefomgeving

1. Betrouwbare en duurzame energievoorziening

De Rijksoverheid werkt aan een betrouwbare en duurzame energievoorziening. Deze bestaat de komende decennia uit een evenwichtige mix van groene en grijze energie uit binnen- en buitenland. Groene energie is energie die is opgewekt met behulp van schone, onuitputtelijke bronnen (bijvoorbeeld windenergie en zonne-energie). Grijze energie wordt opgewekt door aardolie, aardgas of steenkool te verbranden. Een evenwichtige mix van groene en grijze energie verzekert de betrouwbare aanvoer van energie, zadelt mensen en bedrijven niet op met onnodig hoge energiekosten, en mobiliseert de kracht van de energiesector. Zowel gas (de schoonste fossiele brandstof) als kernenergie kan bijdragen aan de overgang naar een duurzame energieuishouding. De goedkoopste en meest efficiënte vormen van duurzame energie (zoals windenergie op land en groen gas) worden gestimuleerd via de subsidieregeling duurzame energieproductie (SDE+). Via SDE+ subsidieert de overheid het prijsverschil tussen duurzame energie en fossiele energie (brandstoffen die zijn ontstaan uit afgestorven plantenresten en/of dieren).

2. Kustversterking

Om Nederland te beschermen tegen overstromingen blijft de Rijksoverheid de komende jaren werken aan kustversterkingen en waterkeringen. In 2012 gebeurt dit aan de Delflandse kust en bij Scheveningen. Verder wordt gewerkt aan diverse waterkeringen en -projecten zoals bij Kampen, Lemmer, Stavoren, Zwartsluis, de Veluwerandmeren en de kribben in de Waal.

3. Nieuwe natuurwet

Dankzij het samenvoegen van de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet wordt de regelgeving rond natuur zoveel mogelijk gemoderniseerd en vereenvoudigd. Dit betekent minder lasten voor burgers en bedrijven in de buurt van natuurgebieden. Met de samenvoeging wordt verzekerd dat Nederland zich houdt aan de internationale verplichtingen op het gebied van natuur.

4. Gescheiden inzameling matrassen en textiel

In 2012 worden matrassen en textiel gescheiden ingezameld op milieustraten van gemeenten. Hierdoor kunnen deze materialen beter gerecycled worden.

6. Minder administratieve lasten

1. Minder regels door één Omgevingswet

Het kabinet werkt in 2012 aan minder regels en minder administratieve lasten voor iedereen. Daarom dient het kabinet een wetsvoorstel in voor één Omgevingswet, die een verzameling losse wetten en regels over omgevingsrecht vervangt.

7. Buitenlands beleid

1. Buitenlands beleid van Nederland

Veiligheid, vrijheid en welvaart zijn de drie pijlers van ons buitenlands beleid. In de wereld van vandaag zijn deze onderwerpen nauw met elkaar verbonden. Schendingen van de individuele vrijheid zorgen vroeg of laat voor onrust en instabiliteit. Veiligheid en vrijheid zijn bovendien voorwaarden voor economische groei. En andersom komt economische groei ten goede aan de stabiliteit in de wereld. Het is ook in ons eigen, Nederlandse belang om hieraan te werken. Bijvoorbeeld op het gebied van piraterijbestrijding. Piraterij maakt het werk van onze reders gevaarlijker en duurder, en dat voelen we uiteindelijk allemaal in onze portemonnee. Naast aan piraterijbestrijding samen met de EU en de NAVO werkt Nederland aan berechting en detentie van gearresteerde piraten in Oost-Afrika.

2. Rol van Nederland in de Europese Unie (EU)

De overheid werkt, als constructieve en kritische lidstaat, aan een kwalitatief sterke Europese Unie, waar lidstaten zich aan de regels houden die zij onderling hebben afgesproken, waar goed en sober wordt bestuurd en waar Europees beleid meerwaarde heeft. Zo'n Europese Unie helpt ons de Nederlandse belangen in de wereld te behartigen. Dit betekent onder andere dat Nederland pleit voor onafhankelijk gezag voor de euro, een substantiële vermindering van de afdrachten aan de EU, en een eerlijke maar strikte toepassing van de regels voor toetreding van nieuwe landen tot de Schengen-zone.

3. Ontwikkelingssamenwerking

Om ontwikkelingssamenwerking effectiever en efficiënter te maken, richt Nederland zich op minder landen en minder thema's. Nadruk ligt op de terreinen waar Nederland het verschil kan maken. Dat zijn water, voedselzekerheid, seksuele gezondheid en gender, en veiligheid en rechtsorde in fragiele staten. Een ontwikkelingsbudget van 0.7% bnp (in 2012: 4,42 miljard euro), waarmee Nederland tot de internationale kopgroep behoort, geeft de mogelijkheid om te investeren in onze vier prioriteiten. Het uiteindelijke doel van ontwikkelingssamenwerking is zelfredzaamheid. Daarvoor is economische groei in onmisbaar. Daarom maken Nederland – ook in ons eigen belang – sterk voor de ontwikkeling van de private sector in ontwikkelingslanden.

4. Consulaire dienstverlening

Onze ambassades in het buitenland hebben een functie die lijkt op het loket Burgerzaken van een gemeente. Er kunnen paspoorten en visa worden aangevraagd, verklaringen, akten en nooddocumenten worden afgegeven, en allerlei zaken worden geregeld waarbij de tussenkomst van de Nederlandse overheid is vereist. Ambassades staan ook Nederlanders bij in geval van nood. Denk bijvoorbeeld aan evacuaties, hulp in geval van natuur- of andere rampen, of hulp bij detentie in het buitenland.

5. Rent an Ambassador

Om de zoveel tijd zijn ambassadeurs en consuls-generaal terug in Nederland. Waar mogelijk maken zij graag tijd om vragen te beantwoorden, lezingen te geven en informatie te geven over 'hun land' of het werk van diplomaten. Omdat het buitenlands beleid alle Nederlanders aangaat, is 'Rent an Ambassador' bedoeld voor iedereen – van sportvereniging tot zakelijke netwerkclub, van studentenvereniging tot vrijwilligersorganisatie – die geïnteresseerd is in het buitenland en graag eens een Nederlandse ambassadeur aan de tand wil voelen.

6. Landmacht assisteert politie door middel van 'searchen'

Genisten van de Koninklijke Landmacht verkennen op missies in Afghanistan routes en terrein op bembommen. Dit 'searchen' zoals de genie dit noemt, draagt bij aan de veiligheid van alle militairen in uitzendgebied. Met deze unieke kennis en ervaring van 'searchen' assisteert de Landmacht met succes de politie in strafrechtelijke onderzoeken bij het zoeken naar bewijsmateriaal.

7. Quick Reaction Alert

Bij een melding van een onbekend vliegtuig in het Nederlandse luchtruim zijn F-16's binnen enkele minuten in de lucht om het vliegtuig te onderscheppen. Voor de verdediging van het luchtruim boven Nederland heeft de Koninklijke Luchtmacht 24 uur per dag, 7 dagen per week 2 F-16's paraat staan om deze Quick Reaction Alert (QRA)-taak uit te voeren. De opdracht om een toestel te onderscheppen, wordt gegeven door het Air Operations Control Station Nieuw Milligen. Dit militair verkeers- en gevechtsleidingcentrum van de Koninklijke Luchtmacht alarmeert de altijd gereedstaande F-16's en begeleidt ze naar hun doel.

8. Inzet Koninklijke Marechaussee bij ordeverstoringen

De Koninklijke Marechaussee beschikt over een landelijke bijstandsorganisatie (ongeveer 350 marechaussees) die ondermeer als mobiele eenheid kan fungeren en die ingezet kan worden bij grootschalige ordeverstoringen in een hoger geweldsspectrum.

9. Tijdelijke opvang van slachtoffers in calamiteitenhospitaal

Het Calamiteitenhospitaal is een samenwerkingsverband tussen het Universitair Medisch Centrum Utrecht en het Centraal Militair Hospitaal van Defensie. Het ziekenhuis is voorbereid op de onmiddellijke opvang van burgers en militairen. Het gaat daarbij om tijdelijke opvang van slachtoffers die de capaciteit van reguliere ziekenhuizen te boven gaat, zoals de brand in het zorgcentrum “De Geinsche Hof” in Nieuwegein. Het hospitaal kan maximaal 400 slachtoffers opvangen.

10. Inzet onderzeeboten bij antipiraterij operaties

De Koninklijke Marine staat voor veiligheid op en vanaf zee. Hierbinnen spelen onderzeeboten een belangrijke rol. Een onderzeeboot is het ideale platform om ongezien en op plaatsen waar andere eenheden niet kunnen komen inlichtingen te verzamelen, operaties voor te bereiden en vaarroutes te controleren. Dit gebeurt bijvoorbeeld ten behoeve van antipiraterij operaties bij Somalië of antidrugs-operaties in het Caribisch Gebied.

Automobilisten

1. Aanleg nieuwe rijstroken

Het kabinet legt 800 km aan nieuwe rijstroken aan, om de doorstroming op de weg te verbeteren. Daarvan wordt in 2012 ongeveer 190 km rijstrook geopend, o.a. op de A5/Westrandweg, de A12 Waterberg-Velperbroek en de A12 Gouda-Woerden.

2. Ruimer openstellen spitsstroken

In 2012 worden maatregelen genomen om onze vervoersnetwerken beter te benutten en de drukte in de spits op de weg en het spoor te verminderen. Dit kan door onder andere het ruimer openstellen van spitsstroken. Rond Amsterdam, Den Haag, Rotterdam, Utrecht, Brabant, Arnhem-Nijmegen en Maastricht worden aparte maatregelen genomen. Deze kabinetsperiode wordt er op tenminste een derde van de autosnelwegen de maximumsnelheid van 130 km per uur gereden.

3. Autobelastingen

De CO₂-grenzen in de BPM worden aangescherpt. De eerste aanpassing vindt per 1 juli 2012 plaats. Daarna vindt een jaarlijkse aanpassing plaats per 1 januari (vanaf 1 januari 2013).

De vaste dieseltoeslag in de BPM wordt met ingang van 1 juli 2012 vervangen door een CO₂-afhankelijke dieseltoeslag.

De vrijstelling van de motorrijtuigenbelasting voor zeer zuinige auto's vervalt per 1 januari 2014 voor zowel nieuwe als bestaande personenauto's. Personenauto's met een CO₂-uitstoot van niet meer dan 50 gr/km zullen tot en met 2015 worden vrijgesteld.

De CO₂-grenzen voor het 14 procenttarief en het 20 procenttarief voor de bijtelling auto van zaak in de inkomstenbelasting worden aangescherpt. De eerste aanpassing vindt per 1 juli 2012 plaats. Daarna vindt een jaarlijkse aanpassing plaats per 1 januari (vanaf 1 januari 2013).

4. Gebruik flitsauto's Belastingdienst bij het innen van motorrijtuigenbelasting

De Belastingdienst maakt bij het innen van motorrijtuigenbelasting gebruik van automatische nummerplaatherkenning (ANPR). Het gebruik van ANPR wordt uitgebreid naar alle belastingschulden, dus niet meer alleen voor de motorrijtuigenbelasting.

OV-reizigers

1. Nieuwe spoorlijnen en stations

Eind 2012 wordt de Hanzelijn (tussen Lelystad en Zwolle) in gebruik genomen. Met deze nieuwe spoorlijn wordt de reistijd tussen de Randstad en het noorden ruim 10 minuten korter. In 2012 worden tevens zes nieuwe treinstations geopend: Dronten, Kampen-Zuid, Maastricht-Noord, Sassenheim, Halfweg-Zwanenburg en Westervoort.

2. OV-chipkaart

In 2012 kan in heel Nederland uitsluitend gereisd worden met de OV-chipkaart in bus, tram en metro.

Boeren en tuinders

1. Hervorming Europees Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB)

Het kabinet wil dat het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) het mogelijk maakt om boeren te belonen voor maatschappelijke prestaties op het gebied van natuur, milieu en dierenwelzijn. In 2012 wordt er in Europa onderhandeld over het nieuwe GLB vanaf 2014. Ook vóór 2014 moet het mogelijk worden geld uit het GLB doelgericht in te zetten. Bijvoorbeeld voor integraal duurzame stallen, voor stimulering van precisielandbouw en voor het afdekken van risico's op vervolgschade bij dierziekten. Daarom wordt artikel 68 van het GLB aangepast.

2. Schoner water dankzij nieuw mestbeleid

De Rijksoverheid werkt aan een nieuw mestbeleid dat er voor moet zorgen dat de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater verbetert. Begin 2012 is de evaluatie van de Meststoffenwet gereed en in 2013 wil Nederland met de Europese Commissie overeenstemming hebben over het actieprogramma Nitraatrichtlijn 2014-2017.

3. Verbetering dierenwelzijn

In de nieuwe Nota Dierbeleid, die in 2012 uitkomt, staat een plan van aanpak voor dierenmishandeling en misstanden in de fokkerij. Daarnaast wordt het verbod op dierenmishandeling verduidelijkt en komen er algemene normen voor de verzorging van dieren. Het kabinet zorgt er ook voor dat Europese regels worden geïmplementeerd. Eind 2012 moeten alle zeugen bijvoorbeeld in groepen gehuisvest worden.

4. Minder antibioticagebruik in de veehouderij

Eind 2011 moet het gebruik van antibiotica in de veehouderij met 20 procent zijn gedaald ten opzichte van 2009. Om dit te bereiken, wordt het gebruik van diergeneesmiddelen transparant gemaakt. De positie van de Stichting Diergeneesmiddelenautoriteit wordt versterkt en de positie van de dierenarts wordt geborgd.

5. Duurzame en innovatieve stallen

De ambitie is dat in 2012 6 procent van de stallen integraal duurzaam is. Om innovatie in de veehouderij te stimuleren heeft de Rijksoverheid eind 2011 ideeën voor innovatieve en duurzame stallen verzameld met een SBIR oproep. In 2012 krijgen de beste ideeën geld voor de uitwerking van hun plannen. Daarnaast blijft het kabinet met de subsidieregeling Duurzame Stal- en

houderijsystemen investeren in integraal duurzame stallen. Veehouders die voldoen aan de Meetlat Duurzame Veehouderij komen in aanmerking voor belastingvoordelen.

Chronisch zieken en mensen met een beperking

1. Wijziging sociale werkvoorziening

Voor alle mensen die (deels) kunnen werken en die vanaf 1 januari 2012 gebruik willen maken van de bijstand, de Wajong of de sociale werkvoorziening gaat per 2013 de Wet Werken naar Vermogen in. Mensen die nu in die regelingen zitten, worden ontzien.

2. Persoonsgebonden budget (pgb)

Mensen die langdurige zorg nodig hebben door ziekte, handicap of ouderdom, kunnen in bepaalde gevallen van de overheid een persoonsgebonden budget krijgen waarvoor zij zelf hulp, begeleiding of zorg kunnen kopen. Vanaf 1 januari 2012 is het persoonsgebonden budget alleen nog bestemd voor mensen die van het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) een 'verblijfsindicatie' voor een zorginstelling hebben gekregen. Mensen met een extramurale AWBZ-indicatie zijn voor persoonlijke verzorging en/of verpleging vanaf uiterlijk 1 januari 2014 aangewezen op zorg in natura. Dat is zorg van een professionele zorgverlener. Mensen met een extramurale AWBZ-indicatie voor begeleiding of dagbesteding krijgen vanaf 1 januari 2014 begeleiding vanuit de gemeente (Wmo). Mensen die op dit moment een pgb, maar geen AWBZ-indicatie voor verblijf in een zorginstelling hebben, krijgen vanaf uiterlijk 1 januari 2014 geen pgb meer.

3. Mobiliteitsbonus

Met ingang van 1 januari 2013 komt er een mobiliteitsbonus die het voor bedrijven aantrekkelijker maakt oudere werknemers, uitkeringsgerechtigden en arbeidsgehandicapten in dienst te nemen.

Gezinnen

1. Herziening van de kindregelingen

De kosten van alle kindregelingen bij elkaar zijn tussen 2005 en 2010 gestegen van 7 miljard euro naar 10 miljard euro per jaar. Die kosten zullen, zonder ingrijpen, de komende jaren nog verder stijgen. Dat is, gelet op de positie van de overheidsfinanciën, onverantwoord. Het kabinet wil de uitgaven aan kindregelingen in 2015 weer op het niveau van 2008 hebben: circa 9 miljard euro. Een andere aanleiding om het stelsel van kindregelingen te herzien, heeft te maken met het grote aantal, (elkaar soms tegenwerkende), regelingen voor mensen met kinderen. Het streven is om het aantal regelingen drastisch te verminderen, tot uiteindelijk circa vier.

De bezuinigingen in de kinderopvang zijn aangepast ten opzichte van de oorspronkelijke plannen in het regeerakkoord. De maximum uurprijs gaat niet omlaag, maar er komen maatregelen die de lasten evenwichtiger over inkomensgroepen verdelen. De combinatiekorting die fiscale ondersteuning biedt aan minst verdienende partners en alleenstaande ouders, gaat omhoog. Deze maatregel compenseert voor een deel de effecten van bezuinigingen op de kinderopvang. Verder gaat er in 2012 geld van het budget voor kinderbijslag naar het budget voor het kindgebonden budget. Dit houdt de inkomensondersteuning aan gezinnen met lage of modale inkomens beter op peil.

2. Wijzigingen in de kinderopvang

De overheidsuitgaven voor kinderopvang zijn de laatste jaren verdrievoudigd, van 1 miljard euro in 2005 naar ruim 3 miljard euro in 2010. Om de uitgaven enigszins binnen de perken te houden en om meer evenwicht te brengen in de verdeling van de kosten, worden de bijdragen van de overheid aan kinderopvang in 2012 verminderd. Ouders gaan meer betalen en de overheidsbijdrage wordt gekoppeld aan het aantal gewerkte uren. De totale korting in 2012 bedraagt 420 miljoen euro, waarvan 310 miljoen euro al voorzien was in de begroting 2011 en 110 miljoen euro uit het regeerakkoord komt.

3. Wijzigingen afrek kosten levensonderhoud in de inkomstenbelasting

Ouders of verzorgers die geen kinderbijslag ontvangen, kunnen minder lang de kosten voor levensonderhoud aftrekken in de inkomstenbelasting. De leeftijdsgrens voor kinderen waarvoor uitgaven in aanmerking kunnen worden genomen, wordt verlaagd van 30 naar 21 jaar.

4. Aanpassing bijstandsuitkeringen voor gezinnen

Iedereen moet zelf zoveel mogelijk in zijn inkomen voorzien. Kan dat echt niet, dan krijgen mensen bijstand, zodat hun inkomen wordt aangevuld tot het sociaal minimum. In de eerste plaats wordt de bijstand voor gezinnen aangepast. Ouders en inwonende kinderen moeten met ingang van 1 januari 2012 gezamenlijk één uitkering aanvragen. De gemeente kijkt vervolgens niet meer alleen naar het inkomen van de partner, maar naar de inkomsten van iedereen in het huishouden.

5. Sollicitatieplicht voor alleenstaande ouders

Tot nu toe hoefden alleenstaande ouders niet te solliciteren. Deze ontheffing vervalt met ingang van 1 januari 2012. Om werken te stimuleren, mogen alleenstaande ouders wel meer bijverdienen, zonder dat de uitkering wordt gekort.

6. Beperken van ‘exporteren’ uitkeringen naar het buitenland

Mensen die in Nederland wonen en kinderen in het buitenland hebben, kunnen op dit moment nog de uitkering doorsluizen. Het kabinet neemt verschillende maatregelen om deze mogelijkheid te beperken. In 2012 wordt bijvoorbeeld voor landen buiten de Europese Unie het zogenoemde woonlandbeginsel ingevoerd in de algemene kinderbijslag (AKW), Algemene nabestaandenwet (Anw) en de vervolgutkering van de regeling Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsongeschikten (WGA). De uitkering wordt gekoppeld aan de kosten van levensonderhoud in dat betreffende land, die vaak lager zijn dan in Nederland. Per 1 januari 2013 doet het kabinet hetzelfde voor het kindgebonden budget. Verder beperkt het kabinet in 2014 de ‘export’ van de kinderbijslag en het kindgebonden budget buiten de EU. Dit vergt aanpassing van verdragen met die betreffende landen, zoals het beëindigen van 7 voorlopig toegepaste verdragen per 1 januari 2012.

7. Kinderbijslag vervalt voor uit huis geplaatste kinderen

Ouders van kinderen die uit huis zijn geplaatst en bijvoorbeeld verblijven in een pleeggezin of een instelling, betalen daarvoor een bepaald bedrag (eigen bijdrage). Per 1 januari 2012 vervalt deze bijdrage. In plaats daarvan ontvangen ouders van kinderen die uit huis zijn geplaatst geen kinderbijslag en geen kindgebonden budget meer (als daarvan sprake is). Als het kind weer thuis komt wonen, ontvangen de ouders weer kinderbijslag en een kindgebonden budget.

Jongeren

1. Langstudeerdersmaatregel

Studenten mogen zowel over hun bachelor als over hun master één jaar extra doen tegen betaling van het reguliere collegegeld. Bij uitloop moet een verhoogd tarief worden betaald. Dit verhoogde tarief wordt ook wel het langstudeerderstarief genoemd. In het studiejaar 2011-2012 is de verhoging nog 0 euro. Studenten betalen dan alleen het reguliere wettelijke collegegeld. Vanaf het jaar daarop moeten deze studenten naast het reguliere wettelijke collegegeld nog 3000 euro extra betalen. De opbrengst van deze maatregel wordt geïnvesteerd in de kwaliteit van het onderwijs.

2. Gebruik studenten ov-chipkaart beperkt

Studenten die meer dan een jaar vertraging oplopen gaan per 1 augustus 2012 zelf hun reiskosten betalen, tegen de normale tarieven en krijgen geen OV jaarkaart meer. De opbrengst van deze maatregel wordt geïnvesteerd in de kwaliteit van het onderwijs.

Studenten die vertraging in hun studie oplopen als gevolg van bijzondere omstandigheden (ernstige ziekte, zwangerschap, psychische problemen) kunnen in aanmerking komen voor financiële ondersteuning uit het profileringsfonds. Iedere onderwijsinstelling is verplicht aan te geven welke omstandigheden dat zijn. Studenten kunnen bij hun onderwijsinstelling nagaan of zij in aanmerking komen voor ondersteuning.

3. Studiekeuzegesprekken

Universiteiten en hogescholen bieden studiekeuzegesprekken aan. Dit zijn gesprekken tussen een aspirant student en iemand van de studie. In deze gesprekken wordt informatie over de studie verschaft, zodat de aankomende student zich een beeld kan vormen of dit de studie is die hij/zij beoogt. Dit één op één gesprek voorkomt een verkeerde studiekeuze en daarmee voortijdig studie-uitval.

4. Sociaal leenstelsel

Vanaf 1 augustus 2012 kunnen studenten die een mastergraad willen halen, gebruik maken van een sociaal leenstelsel. Dit stelsel van goedkope leningen komt in de plaats van de basisbeurs in de masterfase. Masterstudenten met

minder draagkrachtige ouders kunnen tijdens de nominale studieduur (wettelijke studielast) aanspraak blijven maken op de aanvullende beurs. De terugbetaaltermijn wordt verlengd van 15 naar 20 jaar. Het aflossingsbedrag is naar draagkracht en de eventuele restschuld wordt na 20 jaar kwijtgescholden. De opbrengst van deze maatregel wordt geïnvesteerd in de kwaliteit van het onderwijs.

5. Aanscherping exameneisen

Vanaf het schooljaar 2011-2012 gelden strengere exameneisen. Voor het centraal examen moeten leerlingen gemiddeld een voldoende halen. Vanaf het schooljaar 2012-2013 mogen leerlingen voor de kernvakken Nederlands, Engels en wiskunde maximaal één 5 scoren.

6. Maatschappelijke stage

De maatschappelijke stage is een feit. Alle scholieren in het voortgezet onderwijs moeten vanaf september 2011 eens in hun schoolcarrière minimaal 30 uur maatschappelijke stage lopen.

7. Tegenprestatie voor bijstandsuitkering voor jongeren

Vanaf 1 januari 2012 moeten jongeren tot 27 jaar eerst vier weken zelf actief op zoek gaan naar werk of een opleiding, voordat zij een uitkering of ondersteuning kunnen krijgen. Gemeenten krijgen ruimere mogelijkheden om van mensen die een uitkering ontvangen een tegenprestatie te vragen (bijvoorbeeld in de vorm van het volgen van een opleiding om weer aan het werk te kunnen).

Leraren

1. Meer geld voor onderwijspersoneel (Actieplan LeerKracht van Nederland)

Voor onderwijspersoneel is in 2012 595 miljoen euro beschikbaar voor betere beloning, meer carrierekansen en scholingsmogelijkheden (actieplan LeerKracht van Nederland).

2. Extra budget voor bijscholing

Leraren en schoolleiders kunnen zich laten bijscholen in het beter omgaan met verschillen tussen leerlingen en opbrengstgericht werken. Dit houdt in, dat leraren de vorderingen van leerlingen systematisch volgen en verbeteren. Hiervoor is vanaf 1 januari 2012 een bedrag van 100 miljoen euro per jaar beschikbaar, oplopend tot 150 miljoen euro vanaf 2013.

3. Lerarenbeurs

Leraren die een extra kwalificerende studie willen volgen, kunnen gebruik maken van de lerarenbeurs. De leraar ontvangt daarvoor middelen voor studie- en reiskosten en de werkgever kan middelen ontvangen om de leraar studieverlof te verlenen en een vervanger aan te stellen.

4. Prestatiebeloning

Scholen krijgen de kans om te experimenteren met verschillende vormen van prestatiebeloning, zoals teambeloning. In het schooljaar 2011-2012 starten de eerste experimenten die in de jaren 2013-2015 worden uitgebreid. Voor de experimenten wordt in najaar 2011 een subsidieregeling opengesteld. Scholen kunnen dan een aanvraag doen. Hiervoor is in 2012 10 miljoen euro beschikbaar, oplopend tot 80 miljoen euro in 2015.

5. School aan Zet

Scholen kunnen in de periode 2012-2016 hulp krijgen van het programma School aan Zet via het Platform Beta Techniek bij het technisch onderwijs en via de uitvoering van de actieplannen Beter Presteren en Leraar 2020. Deze actieplannen richten zich op het bevorderen van excellentie, meer aandacht voor hoogbegaafdheid en opbrengstgericht werken, wat inhoudt dat leraren de vorderingen van leerlingen systematisch volgen en verbeteren.

Ondernemers

1. Zelfstandigenaftrek

Het kabinet wil het maken van winst, belonen. De zelfstandigenaftrek, die nu 8 schijven kent, wordt daarom omgezet in een vaste basisaftrek van 7.280 euro en zal niet langer aflopen bij oplopende winst. De beoogde ingangsdatum is 1 januari 2012.

2. Afschaffen van 7 van de 22 rijksbelastingen

Er gaan 7 belastingen verdwijnen: de verpakkingsbelasting (per 1 januari 2013), de afvalstoffenbelasting (per 1 januari 2012), de grondwaterbelasting (per 1 januari 2012), de verbruiksbelasting van pruim- en snuiftabak (per 1 januari 2013), de verbruiksbelasting op alcoholvrije dranken (per 1-1-2013), de belasting op leidingwater (per 1 januari 2013) en het Eurovignet (per 1 januari 2013). Dit betekent een administratieve lastenverlichting van 28 miljoen euro voor het bedrijfsleven.

3. Mobiliteitsbonus voor bedrijven

Met ingang van 1 januari 2013 komt er een mobiliteitsbonus om het voor bedrijven aantrekkelijker te maken oudere werknemers, uitkeringsgerechtigden en arbeidsgehandicapten in dienst te nemen.

4. Boete voor misstanden werkgevers

Fraude van burgers en bedrijven wordt harder aangepakt. Voor bedrijven betekent dit dat zij hard worden aangepakt, als zij werknemers te weinig betalen of werknemers te lang of onder slechte arbeidsomstandigheden laten werken. De boetes bij ontduiking van de regelgeving gaan met ingang van 1 juli 2012 fors omhoog. Bij herhaling worden die bedragen nog eens verdubbeld en kan bepaald worden dat het bedrijf bij een derde keer (deels) wordt stilgelegd of een dwangsom moet betalen. De hardere fraudeaanpak van burgers en bedrijven levert naar verwachting 180 miljoen euro aan besparingen op.

5. Meer krediet voor ondernemers

Via de Borgstelling MKB-kredieten (BMKB) staat de overheid garant voor leningen van banken aan ondernemers in het midden-en kleinbedrijf. Hierdoor kunnen ondernemers makkelijker geld lenen. Het budget voor de Borgstelling is verhoogd van 765 miljoen euro naar 1 miljard euro.

Grote en middelgrote bedrijven kunnen makkelijker geld lenen dankzij de Garantie ondernemersfinanciering (GO). Deze garantie wordt in 2012 voortgezet.

De maximale garantie per bedrijf wordt verlaagd van 75 miljoen euro naar 25 miljoen euro. In totaal is voor de GO 1,5 miljard euro beschikbaar.

Het maximumbedrag dat kleine ondernemers en starters kunnen lenen in het kader van de microfinanciering wordt verhoogd van 35.000 naar 50.000 euro.

6. Wijziging assurantiebelasting

Per 1 maart 2011 is de assurantiebelasting verhoogd van 7,5 naar 9,7 procent. Vanaf 2015 wordt het tarief 9,5 procent. De belasting wordt geheven op de premie (inclusief poliskosten).

7. Innovatiecontracten en onderzoeksbudgetten

In 2012 sluiten de overheid, ondernemers en kennisinstellingen innovatiecontracten af. In deze contracten wordt vastgelegd dat zij hun krachten bundelen en kennis en kunde optimaal inzetten. Het doel is door samenwerking meer te bereiken, ook nu de overheid moet bezuinigen. Onderzoeksbudgetten worden vanaf 2012 vooral ingezet in de topsectoren energie, water, high tech, logistiek, creatieve industrie, life sciences, chemie, agrofood en tuinbouw.

8. Belastingaftrek voor investeringen in innovatie

Bedrijven die investeren in vernieuwing kunnen deze kosten aftrekken van hun inkomsten- en vennootschapsbelasting. Deze Research & Development Aftrek (RDA) gaat in op 1 januari 2012. In 2012 is er 250 miljoen euro beschikbaar voor deze belastingaftrek. Dit loopt op naar 500 miljoen euro in 2015.

9. Innovatiefonds voor het midden- en kleinbedrijf

Ondernemers in het midden- en kleinbedrijf die willen investeren in kennis en innovatie kunnen vanaf 2012 een beroep doen op een innovatiekrediet. In 2012 is er 95 miljoen euro beschikbaar voor de innovatiekredieten. Dit budget levert ongeveer 270 miljoen euro aan private investeringen in innovaties op. Het kabinet wil er ook voor zorgen dat overheid en private investeerders in 2012 circa 80 miljoen euro beschikbaar stellen voor risicokapitaal.

10. Economische advisering en bemiddeling in het buitenland

Het kabinet zet zich in om de kansen voor Nederlandse ondernemers in het buitenland te vergroten. Ondernemers die bijvoorbeeld in snelgroeiende economieën zoals China, Brazilië, Turkije, India en Vietnam nieuwe kansen zien, krijgen van de Rijksoverheid een steuntje in de rug. Bedrijven kunnen bij ambassades en consulaten terecht voor praktische adviezen en voor economische diplomatie (ondersteuning en bemiddeling bij handelsbetrekkingen in het buitenland).

11. Economische missies

In 2012 worden tenminste 17 economische missies naar onder andere China, India, Turkije, Brazilië en Rusland georganiseerd. Op deze handelsmissies kunnen Nederlandse ondernemers kennismaken met nieuwe handelspartners. De economische missies zijn ook een goede manier om buitenlandse investeerders aan te trekken. De komende drie jaar wil Nederland tenminste 15 belangrijke buitenlandse investeerders in topsectoren binnenhalen.

12. Vermindering administratieve lasten voor bedrijven

Het kabinet wil de administratieve lasten voor bedrijven vanaf 2012 jaarlijks met 5 procent verminderen. Het loonbegrip wordt ondermeer geüniformeerd, de arbowetgeving gewijzigd en de heffingen over het loon door middel van een loonsomheffing worden mogelijk vereenvoudigd. De voorgenomen maatregelen leveren eind 2015 37 procent minder administratieve lasten voor bedrijven op.

13. Betere dienstverlening voor minder geld

Ondernemers hoeven in 2012 minder te betalen aan de Kamers van Koophandel (Kvk's). De heffingen voor de KvK's dalen met 10 procent ten opzichte van 2011. In 2013 worden de heffingen helemaal afgeschaft. Voor alle overheidszaken kunnen ondernemers straks terecht bij het Ondernemersplein. Er komt een digitaal Ondernemersplein en er komen kantoren waar ondernemers terecht kunnen.

14. Minder hinderlijke regels en administratieve rompslomp

Om ondernemers de ruimte te geven om te ondernemen, worden hinderlijke regels afgeschaft en lange procedures en administratieve rompslomp zo veel mogelijk beperkt. De regeldruk wordt in 2012 met 10 procent verlaagd. De winstaangifte voor de inkomstenbelasting wordt eenvoudiger gemaakt en in 2012 beginnen de inspecties van de rijksinspecties. Bedrijven die zich aan alle regels houden, worden maximaal 2 keer per jaar geïnspecteerd.

15. Nieuwe natuurwet

Dankzij het samenvoegen van de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet wordt de regelgeving rond natuur zoveel mogelijk gemoderniseerd en vereenvoudigd. Dit betekent minder lasten voor burgers en bedrijven in de buurt van natuurgebieden. Met de samenvoeging wordt verzekerd dat Nederland zich houdt aan de internationale verplichtingen op het gebied van natuur.

16. Minder administratieve lasten voor in- en uitvoer van afvalstoffen

Bedrijven die afvalstoffen willen in- of uitvoeren, kunnen eind 2012 de vergunningsprocedure geheel digitaal doorlopen. Dat betekent minder administratieve lasten en minder kosten voor bedrijven.

17. Nieuw tariefsysteem straattaxi's

Vanaf april 2012 geldt voor alle straattaxi's een nieuw tariefsysteem. De ritprijs wordt dan bepaald door de afgelegde afstand en de tijdsduur van de taxirit. Nu is alleen de afgelegde afstand van invloed op de prijs. Daarnaast hebben taxiondernemers tot 2013 de tijd om de boordcomputer taxi in te voeren. Met de boordcomputer hebben taxiondernemers minder papierwerk en minder risico op oneerlijke concurrentie.

18. Aandacht voor Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO)

Maatschappelijk verantwoord ondernemen houdt in dat bedrijven, naast het streven naar winst, ook rekening houden met de gevolgen van hun activiteiten op het milieu en de mensen binnen en buiten het bedrijf. In 2012 worden alle bestuursvoorzitters van beursgenoteerde bedrijven gewezen op de OESO richtlijnen voor multinationale ondernemingen. Deze internationale richtlijnen zijn aanbevelingen van overheden aan de multinationale ondernemingen om zo verantwoord mogelijk te ondernemen. Bij de aandacht voor deze richtlijnen gaat het vooral om wat de richtlijnen betekenen voor hun bedrijf. Het Nationaal Contactpunt (NCP) brengt de richtlijnen onder de aandacht en behandelt schendingen van de richtlijnen.

19. Green deals

Het kabinet maakt met burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties afspraken over projecten waarmee energie bespaard wordt of waarmee duurzame energie opgewekt wordt. Deze projecten heten Green deals. Er komen ook Green Deals op het gebied van duurzaam ondernemen, beter gebruik van grondstoffen, duurzaam inkopen en mobiliteit.

Ouderen

1. Beperken van exporteren uitkeringen naar het buitenland

Mensen die in Nederland wonen nabestaanden in het buitenland hebben, kunnen op dit moment nog de uitkering doorsluizen. Het kabinet neemt verschillende maatregelen deze mogelijkheid te beperken. In 2012 wordt bijvoorbeeld voor landen buiten de Europese Unie het zogenoemde woonlandbeginsel ingevoerd in de algemene kinderbijslag (AKW), Algemene nabestaandenwet (Anw) en de vervolguutkering van de regeling Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsongeschikten (WGA). De uitkering wordt gekoppeld aan de kosten van levensonderhoud in dat betreffende land, die vaak lager zijn dan in Nederland.

2. Verhogen pensioenleeftijd

De toename van het aantal 65 plussers en de krimp van de beroepsbevolking, maakt langer doorwerken noodzakelijk. Daarom gaat de pensioenleeftijd in 2020 omhoog naar 66 jaar en worden de fiscale faciliteiten voor het opbouwen van aanvullend pensioen beperkt. Met het pensioenakkoord stijgt de pensioenleeftijd in 2025 naar 67 jaar en blijft deze verder meegroeien met de levensverwachting. De aanpassing van de fiscale faciliteiten wordt dan anders ingericht.

3. Mobiliteitsbonus

Met ingang van 1 januari 2013 komt er een mobiliteitsbonus om het voor bedrijven aantrekkelijker te maken oudere werknemers, uitkeringsgerechtigden en arbeidsgehandicapten in dienst te nemen.

4. Het actieplan ouderen in veilige handen

Het actieplan ouderen in veilige handen, dat in 2011 is gestart, omvat onder meer het meldpunt ouderenmishandeling bij de Inspectie Gezondheidszorg. Ook is een verplichte gedragsverklaring voor medewerkers in zorginstellingen ingevoerd. Vanaf 2012 start een communicatiecampagne om het actieplan bekend te maken onder ouderen.

5. Afschaffing doorwerkbonus

De arbeidskorting voor werknemers ouder dan 58 jaar en de doorwerkbonus voor werknemers die 62 jaar of ouder zijn, worden afgeschaft en er komt 1

werkbonus voor in de plaats. De nieuwe werkbonus bedraagt 3.000 euro per jaar en is gericht op 62-plussers met een laag inkomen.

6. Persoonsgebonden budget (pgb)

Mensen die langdurige zorg nodig hebben door ziekte, handicap of ouderdom, kunnen in bepaalde gevallen van de overheid een persoonsgebonden budget krijgen waarvoor zij zelf hulp, begeleiding of zorg kunnen kopen. Vanaf 1 januari 2012 is het persoonsgebonden budget alleen nog bestemd voor mensen die van het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) een verblijfsindicatie voor een zorginstelling hebben gekregen. Mensen met een extramurale AWBZ-indicatie zijn voor persoonlijke verzorging en of verpleging vanaf uiterlijk 1 januari 2014 aangewezen op zorg in natura. Dat is zorg van een professionele zorgverlener. Mensen met een extramurale AWBZ-indicatie voor begeleiding of dagbesteding krijgen vanaf 1 januari 2014 begeleiding vanuit de gemeente (Wmo). Mensen die op dit moment een pgb, maar geen AWBZ-indicatie voor verblijf in een zorginstelling hebben, krijgen vanaf uiterlijk 1 januari 2014 geen pgb meer.

Verpleegkundigen en artsen

1. Extra personeel en opleiding in de langdurige zorg

Vanaf 2012 is er 852 miljoen euro extra beschikbaar voor (extra) personeel in de langdurige zorg. Dit moet er toe leiden dat er op 31 december 2013 12.000 extra medewerkers zijn aangenomen of in opleiding zijn.

2. Gedragsverklaring voor medewerkers zorginstellingen

Medewerkers van een instelling voor langdurige zorg zijn vanaf 1 januari 2012 verplicht om in het bezit te zijn van een verklaring over gedrag. De verklaring wordt afgegeven bij indiensttreding of op het moment dat een zorgaanbieder een professional op grond van een andere overeenkomst laat werken. Daarnaast komt er een handleiding voor screening van personeel.

Werkzoekenden

1. Meer eigen verantwoordelijkheid werkzoekenden

Werkzoekenden moeten zelf meer doen om aan werk te komen. Het zogenoemde re-integratiebudget van gemeenten wordt in 2012 met 400 miljoen euro verlaagd en dat van het UWV met 100 miljoen euro. Dit komt bovenop 190 miljoen euro die al in de begroting 2011 was voorzien.

2. Vermindering administratieve lasten voor werkzoekenden

Voor werkzoekenden worden zaken eenvoudiger onder meer bij UWV Werkbedrijf, in het gebruik van de polisadministratie en bij het invoeren/uitbreiden van het digitaal Klantdossier. Zij zijn hierdoor naar verwachting 27 procent minder tijd en 58 procent minder kosten kwijt aan administratieve lasten.

3. Omscholingsbudget voor ontslagen werknemers

De beroepsbevolking wordt kleiner. Daarom moet iedereen die kan werken dat ook doen en vooral zo lang mogelijk. Dat vereist extra investering in scholing van werknemers, bijvoorbeeld in de vorm van een werk-naar-werk budget. Werknemers krijgen vanaf 1 januari 2013 een van-werk-naar-werk-budget dat hen bij ontslag de mogelijkheid geeft om geld te besteden aan onder andere (om)scholing.

4. Mobiliteitsbonus

Met ingang van 1 januari 2013 komt er een mobiliteitsbonus om het voor bedrijven aantrekkelijker te maken oudere werknemers, uitkeringsgerechtigden en arbeidsgehandicapten in dienst te nemen.

5. Hardere aanpak van uitkeringsfraude

Uitkeringsfraude van burgers en bedrijven wordt harder aangepakt: de boetes hiervoor gaan met ingang van 1 juli 2012 fors omhoog. Voor burgers betekent dit dat ze te maken krijgen met sancties als ze geen informatie, te laat, of onjuiste informatie verstrekken waardoor ze ten onrechte een (te hoge) uitkering krijgen. Te veel betaalde uitkeringen moeten terugbetaald worden. Het fraudebedrag wordt daarnaast ook nog eens als boete opgelegd. Iemand met een uitkering die al een keer beboet is, verliest bij het opnieuw in de fout gaan vijf jaar lang het recht op uitkering. Voor de bijstand vervalt het recht op de uitkering drie maanden, omdat de bijstand het vangnet is. De hardere fraudeaanpak van burgers en bedrijven levert naar verwachting 180 miljoen euro aan besparingen op.

Mensen met een laag inkomen

1. Zorgtoeslag

Het kabinet verlaagt via een stapsgewijze verhoging van de normpercentages in vier jaar tijd de zorgtoeslag. Het normpercentage is het percentage van het inkomen dat een huishouden zelf aan zorg moet betalen. Dit is een maatregel die alle gebruikers van de zorgtoeslag betreft. Om de gevolgen voor de lagere inkomens zo beperkt mogelijk te houden, wordt verder het afbouwpercentage jaarlijks verhoogd. Dit betekent dat hogere inkomensgroepen bovenop de korting die voor iedereen geldt minder recht op zorgtoeslag krijgen.

2. Afschaffing doorwerkbonus

De arbeidskorting voor werknemers ouder dan 58 jaar én de doorwerkbonus voor werknemers die 62 jaar of ouder zijn, worden afgeschaft en er komt 1 werkbonus voor in de plaats. De nieuwe werkbonus bedraagt 3.000 euro per jaar en is gericht op 62-plussers met een laag inkomen.

3. Werkende ouders en kinderopvang

De bezuinigingen in de kinderopvang zijn aangepast ten opzichte van de oorspronkelijke plannen in het regeerakkoord. De maximum uurprijs gaat niet omlaag, maar er komen maatregelen die de lasten evenwichtiger over inkomensgroepen verdelen. Verder gaat er in 2012 geld van het budget voor kinderbijslag naar het budget voor het kindgebonden budget. Dit houdt de inkomensondersteuning aan gezinnen met lage of modale inkomens beter op peil.

4. Aanpassing bijstandsuitkeringen voor gezinnen

Iedereen moet zelf zoveel mogelijk in zijn inkomen voorzien. Kan dat echt niet, dan krijgen mensen bijstand, zodat hun inkomen wordt aangevuld tot het sociaal minimum. In de eerste plaats wordt de bijstand voor gezinnen aangepast. Ouders en inwonende kinderen moeten met ingang van 1 januari 2012 gezamenlijk één uitkering aanvragen. De gemeente kijkt vervolgens niet meer alleen naar het inkomen van de partner, maar naar de inkomsten van iedereen in het huishouden.

5. Sollicitatieplicht voor alleenstaande ouders

Tot nu toe hoefden alleenstaande ouders niet te solliciteren. Deze ontheffing vervalt met ingang van 1 januari 2012. Om werken te stimuleren, mogen alleenstaande ouders wel meer bijverdienen, zonder dat de uitkering wordt gekort.

6. Tegenprestatie voor bijstandsuitkering voor jongeren

Vanaf 1 januari 2012 moeten jongeren tot 27 jaar eerst vier weken zelf actief op zoek gaan naar werk of een opleiding, voordat zij een uitkering of ondersteuning kunnen krijgen. Gemeenten krijgen ruimere mogelijkheden om van mensen die een uitkering ontvangen een tegenprestatie te vragen (bijvoorbeeld in de vorm van het volgen van een opleiding om weer aan het werk te kunnen).

Woningzoekenden

1. Tijdelijke verlaging overdrachtsbelasting

Om het vertrouwen in de woningmarkt te versterken, is de overdrachtsbelasting tijdelijk verlaagd. Voor de periode van 15 juni 2011 tot 1 juli 2012 is het tarief 2 procent in plaats van 6 procent. Het moment van de juridische overdracht van de woning is daarbij bepalend. Deze maatregel is al in werking getreden.

2. Verbouwen huis wordt gemakkelijker

Op 1 januari 2012 gaat een nieuw en vereenvoudigd Bouwbesluit in. Het verbouwen van een huis wordt daardoor vaak makkelijker. Het nieuwe bouwbesluit bevat ongeveer dertig procent minder regels.

3. Nieuw Bouwbesluit

Het nieuwe Bouwbesluit maakt het voor ontwikkelaars makkelijker om kantoorpanden om te bouwen tot woonruimten. Het aanbod aan bijvoorbeeld studentenwoningen kan hierdoor groeien.

4. Verplicht energielabel voor nieuwbouwwoningen

Een energielabel wordt vanaf 1 juli 2012 ook verplicht voor nieuwbouwwoningen. Kopers van een nieuwbouwhuis weten zo hoe energiezuinig de woning is.

Huurders

Huurverhoging

Voor huishoudens met een inkomen vanaf 43.000 euro wordt vanaf 1 juli 2012 een extra huurverhoging van maximaal 5 procent per jaar toegestaan. Het kabinet stimuleert daarmee de doorstroming naar duurdere huur of koopwoningen, zodat er meer woningen voor lagere inkomens beschikbaar komen.

Extra punten huurwoningen in gespannen woningmarkt

Huurwoningen die vallen onder het puntensysteem krijgen in de regio's met de meest gespannen woningmarkt maximaal 25 extra punten extra. Bij nieuwe verhuringen kunnen in schaarstegebieden de huurprijzen dan beter aansluiten op wat huurders en verhuurders nu al reeel vinden. De extra marktwerking stimuleert verder de investeringsmogelijkheden waardoor het woningaanbod toeneemt.

Huurtoeslag

Het kabinet gaat de berekening van de huurtoeslag aanpassen, zodat verschillen in de kwaliteit van huurwoningen beter tot uitdrukking komen in de feitelijke huurprijs. De kwaliteitskorting op de huurtoeslag, die geldt als de prijs boven een bepaalde grens uitkomt, gaat daartoe vanaf 1 januari 2012 met 10 procent omhoog.